

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/141/2015/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

169/2015. (IV. 28.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2014. március 9-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2015. április 28-án megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv –N. Rendőrkapitányság– vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt, illetve alapjog sérelme nem megállapítható.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos 2015. március 9-én, a postai úton terjesztette elő panaszát a 2015. február 19-én, vele szemben foganatosított rendőri intézkedés miatt.

A panaszos beadványában előadta, hogy 2015. február 19. napján vele szemben rendőri intézkedést foganatosították, mellyel szemben panasszal, egyúttal felülvizsgálati kérelemmel él az alábbiak miatt:

A rendőri intézkedés kérésének jogalapja a panaszos álláspontja szerint a mai napig sem tisztázott, sőt annak jogszerűsége is több szempontból aggályos. Ennek feltárása érdekében az intézkedést kérő üzlethez fordult a panaszos, hogy bocsássa rendelkezésére azokat az iratokat, felvételeket, jegyzőkönyveket vagy bármi olyan adatot, mely alapján rendőri intézkedést kértek, továbbá annak bizonyítását is kérte, hogy az általuk végrehajtott tevékenység megfelel

¹ Az Rtv. 93/A. §. (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

a 1991. évi XLV. törvény 6. § (1)-(3) bekezdésében foglaltaknak, valamint jogszerű a 2011 évi CXII tv. rendelkezéseinek megfelelően, különösen ezen Tv. 3; 15; 21; 22 §-aiban foglaltaknak.

A rendőri intézkedés alapjául a az intézkedő rendőr "Nyomtatvány helyszíni bírság kiszabásáról" nevű dokumentuma alapján is a 2012 évi II. Törvény szolgál a pöaanszos álláspontja szerint. Ezen Tv. 32. § (1) alapján senki sem tekinthető szabálysértés elkövetésében felelősnek mindaddig, amíg szabálysértési felelősségét a szabálysértési hatóság vagy a bíróság jogerős határozata nem állapította meg. A Tv. 32§. (2) alapján a szabálysértési felelősség bizonyítása a szabálysértési hatóságot terheli. Senki sem kötelezhető ártatlanságának bizonyítására.

Ugyan a Tv. 32. §. (3) úgy rendelkezik, hogy helyszíni bírság kiszabása esetén a szabálysértés elkövetésének elismerése bizonyítékként értékelendő, azonban a jogbiztonság alaptörvényi (alkotmányos) követelménynek nem felel meg, ha nem lehetne orvosolni a hatósági tévedést, amely miatt valakit megbírságotak. Tekintettel arra, hogy az intézkedést végző rendőr a panaszos álláspontja szerint eleve a jelen levele 1., pontjában hivatkozottak miatt jogszerűtlenül gyűjtött és ellentmondásos adatok alapján szabott ki büntetést, mely így nem felel meg a Tv. 56. § (1)-ben foglaltaknak. Az intézkedés során teljes mértékben sérült a a panaszosnak a Tv. 34. §-ban foglalt joga, ugyanis az intézkedő rendőr nem tette lehetővé azt, hogy az eljárásával szemben védekezhessen. A panaszos számomra semmiféle bizonyítékot sem szolgáltatott, mely megalapozná az általa véghezvitt intézkedést és bírság kiszabását. Az ezirányú kérésre azt a választ adta, hogy az intézkedése alapjául szolgáló bizonyítékokat nem tekintheti meg.

Ezzel együtt az általa elmondottak arra engedték következtetni, hogy a panaszos "jobban jár" ha elismeri a szabálysértés elkövetését. Ez egyrészt abból állt, hogy a rendőr elmondta, hogy ha nem ismeri el az elkövetést, akkor feljelent és az eleve dupla pénzbírsággal jár, továbbá milyen eljárások várnak még a panaszosra. Jogorvoslati lehetőségeiről nem tájékoztatta. Ugyan nem kényszerítették rá, de a leírtak miatt a szabálysértés fenti módon történő "elismertetése" a panaszos szerint ellentétes a Tv. 33. §-ban foglaltakkal. Különösen amiatt, hogy jelenleg a panaszos ellen szolgáló egyetlen "bizonyíték" vagyis a Tv. alapján akként értékelhető, a helyszíni bírság elfogadása.

Tekintettel az itt leírtakra, a panaszos álláspontja szerint a rendőri intézkedés megalapozatlanul történt, ezért a panaszos kéri annak felülvizsgálatát, továbbá a szabálysértési határozat (helyszíni bírság) felfüggesztését.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás alaposabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az ügyben illetékes rendőrkapitányságtól, valamint megküldeni kérte az üggyel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat és konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját.

1) Az intézkedést foganatosító B. B. r. törzsasztalos és H. Á. r. törzsőrmester 2015. április 7-én kelt jelentésében úgy nyilatkozott, hogy:

A helyszínen a T. Áruház Biztonsági Szolgálatának vezetője, M. Á. elmondta, hogy a panaszost tetten érték lopáson.

A panaszost a kamerafelvételeken megfigyelték az áruházban való tartózkodása alatt, és azt vették észre, hogy a panaszos az áruház illatszer osztályán egy db 1.600. ft értékű "barnító" krémet helyezett el a bevásárlókosarában. Ezt követően a zöldség osztályra ment, ahol fokhagymát helyezett el -szintén- a bevásárlókosarában. Ezután -a zöldség osztályon- lehajolt a földre pénztárához indult. Fizetésnél nem a bevásárlókocsiban található fokhagymát rögzítette a pénztárgépen, hanem a fokhagyma értékénél jóval olcsóbb vöröshagyma értékét. Az elrejtett barnító krémet szándékosan a fokhagymás szatyorból nem vette ki, és az nem került rögzítésre a pénztárgépen. Ezek után távozni kívánt az áruházból, de a T. Áruház parkolójában M. Á. visszatartotta a rendőrség kiérkezéséig a panaszost az általa elkövetett lopás végett.

Az áruház biztonsági kamerafelvételeit a rendőrök ellenőrizték, azokból egyértelműen megállapítható volt a szándékosság, melyet a panaszos el is ismert a helyszínen. A helyszínen az intézkedő rendőr közölte a panaszossal, hogy az elkövetett cselekménye tulajdon elleni szabálysértést képez, melyet tudomásul vett. Ekkor közölte vele, hogy -amennyiben elismeri a szabálysértés tényét-, számára 20.000.ft-os helyszíni bírságot szab ki az általa elkövetett cselekmény miatt. Tájékoztatta, hogy a cselekményt nem köteles elismerni, és aláírni a 20.000. ft-os helyszíni bírságot, de akkor ellene szabálysértési eljárást kell kezdeményeznie.

A panaszos ezt követően szóban is közölte, hogy a szabálysértés tényét elismeri, továbbá a T. Áruház adatvédelmi tájékoztatójában, illetve jegyzőkönyvében foglaltakat is elismerte, tudomásul vette, az elismerés tényét saját kezű aláírásával igazolta, így a panaszos, azon állítása miszerint "elismertették" vele a szabálysértést, valótlan. A panaszos szerette volna megnézni az áruház biztonsági kameráinak felvételét, de ezt az áruház biztonsági vezetője nem tette lehetővé, mivel ezen felvételek megtekintésére a T. biztonsági szabályzata szerint-civil állampolgár nem jogosult.

A panaszossal az intézkedés megkezdése előtt a rendőr közölte: nevét és jelvénytűszámát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban. Ezzel eleget tett az Rtv.20.§.-ban foglalt ezen kötelezettségének, továbbá az e tv. szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről is felvilágosította a panaszost.

2) Dr. M. J. r. alezredes a Testület megkeresésére, 2015. április 7-én adott válaszában úgy nyilatkozott, hogy:

A N-i Rendőrkapitányság, Közrendvédelmi Osztály, Járőr- és Őrszolgálati Alosztály állományába tartozó járőrei 2015. február 19-én 23 óra 35 perckor az N. településen található T. áruházban intézkedés alá vonták a panaszost, mivel onnan az áruház biztonsági őre tett bejelentést, miszerint nevezett személyt tetten érték bolti lopáson. Az intézkedő rendőrök a helyszínre érkezésüket követően a bejelentés alapján meghallgatták az áruház biztonsági őret. A biztonsági őr a meghallgatása során elmondta, hogy az áruházban működő kamerarendszeren keresztül megfigyelték a panaszost. Annak során észlelték, hogy a panaszos egy darab 1.600,- Ft értékű barnító krémet, valamint fokhagymát helyezett el a

bevásárló kosarába, majd a korábban a kosarába tett barnító krémet a fokhagymával teli műanyag zacskóba rejtette el. Ezt követően a panaszos az áruház önkiszolgáló pénztárához indult és a kasszánál a fokhagymát az alacsonyabb áru vöröshagyma kódjával olvasta le. A barnító krémet a fokhagymás zacskóból nem vette ki, azt az önkiszolgáló kasszánál nem kívánta leolvasni. Ezt követően a panaszos távozni kívánt az áruházból, azonban az áruház biztonsági őre a járőrök kiérkezéséig az áruház parkolójában visszatartotta őt.

A bejelentést tevő biztonsági őr meghallgatását követően a járőrök megkezdték az intézkedést a panaszossal szemben. Az intézkedés megkezdése előtt a járőr a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 20. § (2) bekezdése alapján szóban közölte panaszos személlyel a nevét, azonosító jelvénye számát, valamint az intézkedés tényét és célját. Az igazoltatás során megállapították, hogy a terméket, a fokhagymát tartalmazó zacskóba elrejtő személy a panaszos. A panaszossal az intézkedő rendőr közölte, hogy az általa elkövetett cselekmény (lopás) tulajdon elleni szabálysértést képez, melyet nevezett személy tudomásul vett, a szabálysértés elkövetését elismerte.

Az intézkedő rendőr tájékoztatta a panaszost, hogy amennyiben a szabálysértés elkövetését a helyszínen nem ismeri el, úgy vele szemben a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 177. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és aszerint minősülő tulajdon elleni szabálysértés elkövetése miatt szabálysértési eljárást kezdeményez.

A panaszos ezt követően ismételten közölte az intézkedő rendőrrel, hogy a szabálysértés elkövetését elismeri. Tekintettel arra, hogy az Sztv. 99. § (1) bekezdése alapján a helyszíni intézkedés során a szabálysértés elkövetését elismerő személlyel szemben helyszíni bírság kiszabásának van helye, ezért az intézkedő rendőr a panaszossal szemben az Sztv. 99. § (2) bekezdésében foglaltak szerint az általa elkövetett szabálysértés miatt húszezer forint helyszíni bírságot szabott ki.

A panaszos a szabálysértés elkövetését a helyszínen elismerte, a kiszabott helyszíni bírság összegét aláírásával igazoltan tudomásul vette és a helyszíni bírság nyomtatványt, valamint az áruház által felvett jegyzőkönyvet is aláírta, ezért a helyszíni bírság kiszabása ellen az Sztv. 99. § (3) bekezdése alapján nincs helye jogorvoslatnak. Az intézkedő rendőr jelentése alapján az intézkedést követően a járőr tájékoztatta a panaszost a törvény szerinti panasztételi lehetőségéről, valamint a panasz előterjesztésére nyitva álló határidőről. Fentiek alapján megállapítható, hogy az intézkedő rendőrök a hatályos jogszabályoknak megfelelően kezdeményezték intézkedést a panaszossal szemben, a panaszossal szembeni intézkedési kötelezettség a rendőrök részéről fennállt.

A bejelentést tevő biztonsági őr meghallgatását követően az intézkedés megkezdése előtt a járőr az Rtv. 20. § (2) bekezdése alapján szóban közölte a panaszossal a nevét, azonosító jelvénye számát, valamint az intézkedés tényét és célját. Az intézkedő rendőrök a bejelentés alapján meghallgatták az áruház biztonsági őret, valamint megtekintették az áruház biztonsági kamerájának felvételeit, mely alapján kétséget kizáró módon megállapítást nyert, hogy a panaszos szándékosan elrejteti a terméket a fokhagymával teli zacskóba.

3) N. L. az ügyben érintett áruház biztonsági vezetője által 2015. március 13-án készített vezetői összegzés tanúsága szerint:

A Kapcsolati Irodához érkezett vásárlói panasz, miszerint a panaszos sérelmezte a 2014. február 19-én vele szemben történt vagyoni intézkedést.

A panaszosra a 2015. február 12.-i szturnók ellenőrzése során figyeltek fel. A C-cctv elemzése alapján ezen a napon 22 óra 12 perckor a 141-es önkiszolgáló kasszájánál egy vásárló visszaszturnóztat egy terméket 1699ft értékben (D.G CORTADO 100,8G kávékapszula), majd miután a nála lévő egyéb termékeket kifizette, egy következő tranzakcióban az előzőekben visszaszturnóztatott kávékapszulát felteszi az önkiszolgáló kassza mérleg részére, majd kiválasztja a pékárú gombot és beüt 4db vizes zsemlét. A zsemlék súlya megegyezett a kapszulák súlyával, ezért nem riasztott a kassza. A végösszeg 56ft volt, amit fizetett, majd távozott az áruházból.

Mivel az esetre csak a vásárlás utáni napon derült fény, ezért a tranzakciókkal kapcsolatos összes anyagot begyűjtötték és mivel a panaszos rendszeres vásárlója az áruháznak, ezért biztosak voltak benne, hogy legközelebb is valami hasonlóval fog próbálkozni.

A vagyoniörök az esetről készült felvétel alapján 2015. február 19-én 22 óra 45 perc körüli időben felismerték a panaszost, aki a kozmetikai osztályon a barnító krémek között válogatott, majd egy krémet a kosarába tett. Ezt követően a tej osztályt útba ejtve, a zöldség osztályra átment és fokhagymát kezdett el pakolni egy zacskóba. Mikor a zacskó kb. félig lett, azt betette a földön lévő kosárba, majd az előzőekben a kozmetikán levett barnító krémet a fokhagymás zacskóba rejtette. Ez után ismét elkezdett a zacskóban lévő barnító krémre fokhagymát pakolni. Mikor ezzel végzett, elindult a kasszáék felé. Beállt a 145 számú önkiszolgáló kasszához, ahol elkezdte beszkenneálni a kosarában lévő termékeket. Mikor a fokhagymához ért, azt feltette a kassza mérleg részére és a választó gombok közül a vöröshagyma lédig gombra nyomva, vöröshagymaként szkennelte be. A fokhagymák között a felvételeken jól kivehetően látszik a kozmetikai termék, illetve a felvételen az is egyértelműen látszik, hogy vöröshagymát üt be a fokhagyma helyett.

Ezeket látva a vagyoniör, a már távozni szándékozó panaszost feltartóztatta a koncessziós soron és arra kérte, hogy fáradjon vele a biztonsági irodába. Ennek a kérésnek a vásárló eleget is tett. Az irodában a vásárlót a vagyoniör tájékoztatta a kép és hangrögzítésről, majd ezt követően az ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy mik azok a termékek, melyek nem kerültek kifizetésre.

A vagyoniör a hatóságot értesítette az esetről. A rendörség kiérkezéséig a vagyoniör elkezdte a jegyzökönyvezést, melyben a panaszos teljesen együttmüködö volt. Az adatvédelmi tájékoztató át lett adva a vásárlónak, melyet tudomásul vett és ezt az aláírásával is igazolta. A rendörség kiérkezését követően a vagyoniör tájékoztatta öket arról, hogy a vásárló már korábban is követett el nálunk hasonló cselekményt, csak akkor nem sikerült tetten érni, viszont az akkori esetről is van felvételünk. Ezt követően arról is tájékoztatta a rendöroket a vagyoniör, hogy jelen esetben miért is lett a panaszos bekísérve a biztonsági irodába. Ettöl kezdve a hatóság emberei átvették az intézkedést. A vagyoniört kérték a felvételek bemutatására, aminek az ör eleget is tett. A panaszos is szerette volna megnézni a felvételeket, de a rendöroök tájékoztatták arról, hogy ezt most ö nem nézheti meg.

A vagyonőr kérdésére, hogy elismeri-e az elkövetését, egyértelmű igennel válaszolt. Ez a jegyzőkönyvben rögzítésre is került, melyet a panaszos, mint meghallgatott, és mint ellenőrzött személy alá is írt.

A hatóság a jegyzőkönyvből példányt nem kért, viszont aláírásukkal igazolták, hogy az eljárásban részt vettek. A panaszost a rendőrök helyszíni bírsággal sújtották, melynek az összege 20.000 forint volt. A vagyonőr nem kérte meg a panaszost, hogy kér-e a jegyzőkönyvből egy példányt, de a vásárló sem jelezte ezt a vagyonőr felé.

A vagyonőr a vásárlóval szemben jogosan járt el. A hatóság emberei is jogosnak találták a vásárló feltartóztatását és ők is, megállapították, hogy elkövette a cselekményt, ezért is sújtották helyszíni bírsággal.

4) Az ügyben érintett áruház által 2015. február 19-én kiállított jegyzőkönyv tanúsága szerint a panaszos az önkiszolgáló kasszájánál fizette a termékeket. A fokhagymát vöröshagymaként szkennelte be, a fokhagyma csomagba egy kozmetikai terméket is elrejtett. Az esetet megelőzően 2015. február 12-én szintén volt egy tranzakciója az önkiszolgáló kasszáknál, ahol a kávékapszulát 4 db vizes zsemle árában fizette ki. A jelen ügy tárgyát képező esetet helyben észlelték, ezt követően a panaszost a biztonsági irodába kísérték eljárás lefolytatása végett.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) és a 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

1) A Testület a panaszeljáráásban mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy mely panaszosi sérelmek kivizsgálásra terjed ki a hatásköre.

a) A Testület eljárását az Rtv. a IX. Fejezetében, Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, „akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában, a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette [...] kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el”. Az idézett rendelkezés értelmében a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházatcsomagjarmű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.) tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A fenti hatásköri rendelkezések alapján kijelenthető, hogy a Testület csak azon rendőri magatartások felülvizsgálatát végezheti el, amelyeket az Rtv. a IV.–VI. fejezeteiben szabályoz, nem veheti át azonban a szabálysértési hatóság szerepét, így nem rendelkezik felhatalmazással annak megállapítására, hogy a panaszos a rendőri intézkedést megelőzően követett-e el szabálysértést. Mindebből kifolyólag a fenti hatásköri rendelkezés alapján a Testület a rendőrség szabálysértési hatóságként történő fellépését nem minősítheti, afölött semmiféle kontrollt, felügyeletet nem gyakorol. Nem vizsgálhatja, hogy a panaszos követett-e el szabálysértést, indokolt volt-e vele szemben a szabálysértési eljárás megindítása, valamint bírság kiszabása. Az ilyen jellegű panaszokra a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban Szabs. tv.) vonatkozó rendelkezései az irányadók. A Testület a hatásköri szabályok értelmében a szabálysértési eljárást rendőri intézkedést és az ennek során tanúsított rendőri magatartást vizsgálhatja.

A Testület a szabálysértési eljárással kapcsolatos panaszelemek tekintetében – így különösen a panaszos által sérelmezett bizonyítási kérdések, szabálysértési határozat felfüggesztése tárgyában - hatáskörének hiányát volt kénytelen megállapítani.

b) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőri intézkedést kérő üzletlanc nem bocsátotta a panaszos rendelkezésére azokat az iratokat, felvételeket, amelyek alapján a rendőrség intézkedés alá vonta őt.

A már idézett Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint a Testületnek az Rtv. meghatározott fejezeteiben szabályozott rendőri intézkedés, intézkedés elmulasztása, vagy kényszerítő alkalmazásával kapcsolatosan van hatásköre, így nem rendelkezik hatáskörrel olyan intézkedések tekintetében, amelyek nem a rendőrség cselekményeivel kapcsolatosak. Mindezek alapján a Testület nem vizsgálhatja, hogy egy nem rendőri szerv – az érintett üzletlanc – cselekményét.

A Testület az érintett üzletlanc tevékenységével kapcsolatban hatásköre hiányát volt kénytelen megállapítani.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, az alábbiak szerint.

2) A Testület ezt követően azt értékelte, hogy a rendőrség a panaszost indokoltan, kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában vonta-e intézkedés alá.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A Szolgálati Szabályzat 9. § -a tovább részletezi az intézkedési kötelezettség szabályait. A Szolgálati Szabályzat 9. § (1) bekezdése kimondja, hogy a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén

alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki. Ugyanezen jogszabályhely (2) bekezdése szerint a figyelmeztetés során a rendőr a szabálysértés elkövetésén tetten ért személyt felszólítja a tevékenysége abbahagyására, és felhívja, hogy a jövőben tartózkodjon szabálysértés elkövetésétől.

Az intézkedő rendőr a rendelkezésre álló iratokban leírta, hogy megtekintette az áruház kamerafelvételeit, amelyen az látszódott, hogy a panaszos szándékosan barnító krémet rak egy zacskóba, amelyben fokhagyma volt, majd az önkiszolgáló pénzárnál erre a zacskóra vöröshagyma megjelölést rögzített. Mindezek alapján a Testület vizsgálta, hogy fennállt-e a szabálysértés gyanúja.

A Szabs. tv. 177. § (1) bekezdés a) pont szerint, aki ötvenezer forintot meg nem haladó értékre lopást, sikkasztást, jogtalan elsajátítást, orgazdaságot, követ el, úgyszintén, aki e cselekmények elkövetését megkísérli, szabálysértést követ el.

A Testület a szabálysértés elkövetésének gyanújával összefüggő jogszabályok valamint a szabálysértési törvény vonatkozó tényállásának ismertetését követően utal töretlen gyakorlatára, miszerint a szabálysértési tényállásszerűséget kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis nem veheti át a szabálysértési hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését – akkor, amikor annak jogalapjaként szabálysértés gyanújára hivatkozik a rendőrség –, az alappog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, hogy az adott intézkedéshez szükséges gyanú foka fennállt-e, és fenti jogszabályi rendelkezések alapján megállapította, hogy ez a gyanú fennállt.

A Testület megítélése szerint egy szabálysértés elkövetésének gyanúja bizonyosan olyan körülmény, amely a közrend, közbiztonság védelme érdekében az Rtv. 13. § alapján intézkedési kötelezettséget keletkeztetett, Mindezek alapján megállapítható, hogy ebben a tekintetben nem érte alapjogsérelem a panaszost.

A Testület – a hivatkozott jogszabályi rendelkezések és a megismert körülmények alapján – arra a megállapításra jutott, anélkül, hogy a szabálysértési ügyben állást foglalna, hogy az intézkedő rendőr a jogszabályi előírásoknak megfelelően, kellő jogalap birtokában járt el a panaszossal szemben, így nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

3) A Testület az eljáró rendőrök szolgálati fellépésével kapcsolatban az alábbi megállapításokat teszi.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés szerint a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr

köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

A rendőri intézkedés alakiságait tovább részletezi a Szolgálati Szabályzat 5. §-ának (1) és (2) bekezdése. A hivatkozott jogszabályhelyek szerint az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelegéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja. A rendőri intézkedés eredményességének veszélyeztetésére figyelemmel a fentiek intézkedés megkezdését megelőző közlése akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.

Az Rtv. 24. § (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

A Testület - illetve mint ahogy a fenti idézett törvényhelyekből is kiténik az Rtv. - kiemelt jelentőséget tulajdonít az intézkedés alá vontak tájékoztatásának, hiszen csak az állampolgárok megfelelő informálása mellett érvényesülhet megfelelően a jogbiztonság elve.

A panaszos panaszbeadványában sérelmezte, hogy az eljáró rendőrök nem tájékoztatták őt az intézkedésük alapjául szolgáló tényekről, illetve a panaszos jogorvoslati lehetőségeiről.

A rendőrségi iratok tanúsága szerint az intézkedő rendőrök tájékoztatták a panaszost az intézkedésük tényéről, céljáról, a szabálysértési eljárás, illetve a helyszíni bírsággal való fontos tudnivalókról.

A jogorvoslati lehetőséggel kapcsolatban, amelynek megadását a panaszos külön sérelmezte, a Testület megjegyzi, hogy ezzel kapcsolatos tájékoztatást a panaszos írásban mindenféleképp kapott, hiszen a helyszíni bírság kiszabásáról szóló nyomtatvány hátoldalán ezen információk is szerepelnek.

A rendőri intézkedés alakiságaival kapcsolatos panaszelemek tekintetében a panaszos és a rendőrség által előadott történeti tényállások oly mértékben ellentmondóak, hogy a Testület a rendelkezésére álló iratok birtokában nem tudta kétséget kizáróan megállapítani e tekintetben a történeti tényállást, ezért úgy határozott, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem megállapítható.

IV.

A Testület a szabálysértési eljárással illetve az intézkedést kezdeményező üzlettel kapcsolatos panaszelemek tekintetében hatáskörének hiányát volt kénytelen megállapítani. A Testület – a hivatkozott jogszabályi rendelkezések és a megismert körülmények alapján – arra a megállapításra jutott, anélkül, hogy a szabálysértési ügyben állást foglalna, hogy az intézkedő rendőr a jogszabályi előírásoknak megfelelően, kellő jogalap birtokában járt el a panaszossal szemben, így nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. A rendőri intézkedés alakiságaival kapcsolatos panaszelemek tekintetében a panaszos és a rendőrség által előadott történeti tényállások oly mértékben ellentmondóak, hogy a Testület a rendelkezésére álló

iratok birtokában nem tudta kétséget kizáróan megállapítani e tekintetben a történeti tényállást, ezért úgy határozott, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem megállapítható.

Mindezekre tekintettel a Testület állásfoglalását a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki, és az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2015. április 28.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
Elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
előadó testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTÉSTÜLET